

ΟΙ ΒΟΡΕΙΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ

Ὁ βόρειος Ἀμερικανὸς ἔχει σύνθημα ἀντίστροφον τοῖς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τὸ «σπεῦδε οὐχὶ βραδέως»· ἐπισπεύδει τὴν ἀποδημίαν του, ὡς ἐπισπεύδει τὴν ἀφίξίν του· πανταχοῦ ἐνατενίζει πρὸς τὴν εὐτυχίαν, ὡς ἀστέρα πολικόν, πρὸς δὲ τείνει μετὰ τῆς αὐτῆς φυσικῆς ἀνάγκης, μεθ' ἧς ἡ μαγνητικὴ βελόνη πρὸς τὸν βορρᾶν. Ἡ ἀγάπη τῶν χρημάτων εἶναι μητρόπολις πάσης αὐτοῦ ἀρετῆς καὶ κακίας· ἐκ φύσεως ἅμα καὶ ἐξ ἀνατροφῆς ἀγαπᾷ τὰ χρήματα, οὐχὶ ὡς ὁ φυλάργυρος ἵνα τὰ καταθάψῃ, ἀλλ' ἵνα διαπρέψῃ ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ λάβῃ ἐπικράτησιν, οἷαν μόνον τὰ ἀργύρια δύνανται νὰ πορίσωσιν. Ἀγαπᾷ τὰ χρήματα, ὡς προϊόν τῆς ἐργασίας, ἥτις εἶναι δευτέρα αὐτοῦ φύσις. Κύριον αὐτοῦ στοιχείον ὑπολαμβάνει τὴν κοινωνίαν, ἐν ἣ περὶστρέφεται ὅσον δύναται εὐρύτερον. Τὸν υἱόν του, ἅμα συμπληρώσαντα τὸ πέμπτον καὶ δέκατον ἔτος, δὲν στέλλει πλέον εἰς τὴν σχολὴν, ἀλλὰ τῷ λέγει «ὁ πατήρ σου ἔκαμε τὴν τύχην σου· κάμε καὶ σὺ τῶρα τὴν ἰδικὴν σου, διότι ἤλθεν ἡ σειρά σου· ἐμπορεῖς νὰ ἀναγινώσκῃς νὰ γράφῃς, νὰ ἀριθμῇς, νὰ ἐργάζῃσαι, ἀπελθε λοιπὸν ἐκ τῆς οἰκίας». Ὁ νέος παραχοῦμα ἀπέροχεται μετὰ θάρρους εἰς ζήτησιν τοῦ δέρατος. Ὡς ὑπάρχουσι λαοὶ μαχητῶν, λαοὶ ποιμένων, οὕτως ὑπάρχουσι λαοὶ κερδοσκόπων. Ὁ Ἀμερικανός, καὶ ὑπερπλουτήσας, δὲν παύεται ἐργαζόμενος, διότι ἡ ἐργασία εἶναι ὄργανον αὐτοῦ ὁ ἐπιούσιος. Τὸν βίον ὑπολαμβάνει στάδιον ἀνευ ὀρισημένου τέρατος· ἐὰν πλουτήσῃ, ποθεῖ νὰ γίνῃ πλουσιώτερος, πολλάκις δὲ ἀποβάλλει ὅλην αὐτοῦ τὴν οὐσίαν. Τὰ δολλάρια εὐκόλως κερδαίνει καὶ εὐκόλως δαπανᾷ, ἀφίγων νὰ ἐκρεύσωσιν ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς ὅσα συνήθεις διὰ τῆς δεξιᾶς.

Ἀμερικανός, τρίς ἢ τετράκις κερδήσας καὶ τοσάκις ἀπολέσας πολλά ἐκατομμύρια, εἶναι φαινόμενον οὐχὶ σπάνιον. Οὐδέποτε ἀποπτοεῖται, οὐδ' ἀπορραθυμεῖ πρὸς τὰ ἐμπόδια τῆς πτωχεύσεως. Ἀπηλλαγμένος ὢν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ αἰσθηματος ψευδωνύμου φιλοτιμίας ἢ αἰδοῦς, ἀναλαμβάνει ἀδιστακτικῶς οἰανδήποτε ἂν εὕρῃ ἐργασίαν, κάλλιστα συνειδώς, ὅτι, εἰ καὶ ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν του, τιμᾶται οὐχ ἥσσαν ἢ τὸ πρόσθεν. Ὅσον ταπεινὴ, ὅσον ὑψηλὴ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἢ θέσις του, οὐδέποτε καταφρονεῖται ὑπὸ τῶν πατριωτῶν του, οἵτινες τοσοῦτον ἀγνοοῦσι διὰ τιμῆς τὴν διὰ χειρῶν ἐργασίαν, ὥστε κινδυνεύει τις νὰ πιστεύσῃ, ὅτι οὐχὶ ὁ Ἡσίοδος, ἀλλ' οἱ βόρειοι Ἀμερικανοὶ πρῶτοι ἐπενόησαν τὸ ἀπόφθεγμα «ἔργον δ' οὐδὲν ἀνείδος, ἀεργίη δὲ τ' ἄνείδος». Ὑπέρτερος ὢν πάσης προλήψεως ὁ Ἀμερικανὸς αἶρει ἐκ τοῦ μέσου τὰ παρεμβαλλόμενα προσκόμματα καὶ προτιμᾷ μὲν νὰ κερδήσῃ χρήματα, ἂν δυναθῇ, τιμᾷ ἐν δὲ τῇ ἐναντίᾳ περιπτώσει κερδαίνει καὶ ἀτίμως, διότι ἡ μὲν

ἀξία ἐκάστου κρίνεται ἐκ τῆς ἐπιτυχίας, ἡ δὲ ἱκανότης καὶ ἡ τολμηρία ἠλεκτρίζουσι τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ. Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν τεραστίων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἀλεπαλλήλων τῆς τύχης μεταβολῶν, ἡ κουφότης, δι' ἧς συνομολογεῖται ἐν δάνειον, συνεπάγεται πλείστας χρεωκοπίας· ἀλλ' ὁ χρεωκοπήσας δὲν κατέστη διὰ τοῦτο ἄτιμος. Ἐὰν μὴ ἐξώφλησε τὰ χρέη του, ἐὰν ἐξηπάτησεν ἄλλους, δὲν ἀνειδίζεται αὐτός, ἀλλὰ καταγελῶνται καὶ περιφρονοῦνται οἱ ὑπὸ τούτου ἐξαπατηθέντες.

Ὁ βόρειος Ἀμερικανός δὲν εἶναι ἄσωτος, ἔχει ὅμως πλείονα ἐλαττώματα, ἢ ὅσα συνήθως ὁμολογεῖ, διότι, κατ' αὐτὸν, ἐλάττωμα, μὴ ἀποκαλυπτόμενον, δὲν εἶναι ἐλάττωμα. Δὲν ἔχει ἐρωμένας· ἀλλὰ παμπόλλων οἰκιῶν αἱ γυναῖκες διατηροῦσιν ἵππους καὶ ἀμάξας. Ἀποστρέφεται τὴν μέθην· ἀλλ' οἱ πωληταὶ οἰνοπνευμάτων πλουτοῦσιν. Ἀποδοκιμάζει τὸ χαρτοπαίγιον· ἀλλ' οἱ ταῦτα διενεργοῦντες γίνονται ἐκατομμυριοῦχοι. Καταφρονεῖ παρασῆμων καὶ ἄλλων δειγμάτων τιμητικῶν· φορεῖ ὅμως σταυροὺς μικροῦς καὶ ἄλλα ἐγκανστα σήματα πολύτιμα· ἐρωτώμενος δὲ εἰς τὴν παράσημον ἀνήκουσιν αἱ ταινίαι καὶ τὰ μετάλλιά του, λέγει, ὅτι εἶναι σύμβολα τῆς λέσχης ἢ τοῦ σωματείου του ἢ τοῦ συνδέσμου τῶν ἐλευθέρων τεκτόνων. Αὐτοὶ οἱ δακτύλιοι καὶ αἱ πόρπαι τοῦ λαίμοδέτου τοῦ ὁμοιάζουσι πρὸς παράσημα καὶ θαμβοῦσι τοὺς θεωμένους.

Ὁ πολυάσχολος Ἀμερικανός οὐδέποτε οὔτε εὐκαιρίαν ἔχει οὔτε ὄρεξιν νὰ ἡμερώσῃ τὸ ἦθος καὶ νὰ φανῇ ὅπως οὐν ἄβροδ τοὺς τρόπους. Καὶ βαθύπλουτος ὢν, οὐδεμίαν ποιεῖται ὀρθὴν χρῆσιν τρυφῆς· μένει δὲ ἀγροίκος καὶ ἐντὸς αἰθουσῶν κομψοτάτων. Τῶν περικαλλῶν κτιρίων καὶ τῶν πολυτελῶν ἐπαυλείων του προτιμᾷ τὸν ρυπαρὸν καὶ ἀτελῶς φωτιζόμενον καιτῶνα, ἐν ᾧ ἐργάζεται ὡς ἀκατάπνοτος καὶ ἀκόρεστος ἀργυρίων τραπεζίτης. Ἔχει ἀμάξας βασιλικᾶς, καταβαίνει ὄμως εἰς τὸ γραφεῖόν του καθήμενος ἐπὶ τοῦ ὀκρίβαντος κοινῶν λεωφορείων ἐν μέσῳ χειρωνακτικῶν καὶ ἄχθοφόρων. Πρὸς τοὺς ξένους πειράται νὰ ἐπιδείξῃ ἀβροφροσύνην, ἀλλὰ φαίνεται σκαίος, ἀπειρόκαλος καὶ ἐνίοτε ἀπότομος. Μεγαλύτερα ἀγροικία καὶ σκαϊότης ἤθων ἐπικρατεῖ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ταῖς δυτικαῖς· ὁ ἐκατομμυριοῦχος τραπεζίτης ἐξαπλοῖ τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς τραπεζῆς ἐνώπιον τῶν παρακαθημένων, μασσᾷται καπνὸν καὶ τὸν ἀποπτύει ἐν τῇ ὀδῷ κατὰ τοῦ προσώπου τῶν διαβαινόντων, ἀπομύττεται τὰς ρίνας διὰ τῶν δακτύλων, ὠθεῖ δὲ καὶ ὠθεῖται ἀνευ γογγυσμῶν.

Καὶ τοιοῦτοι μὲν οἱ ἄνδρες· αἱ γυναῖκες τοῦναντίον ἐνασμενίζουσιν εἰς τὰς λεπτομερείας, κοσμοῦνται μετὰ κομψότητος καὶ ζητοῦσι νὰ καταπλήξωσι διὰ τῆς ὑπερβολῆς. Ἄνῆρ καὶ γυνὴ

παραστῶσιν ἀλλόκοτον ἀντίθεσιν χυδαίου καὶ ἐπιτετηθευμένου. Ἐν τοῖς ἵπποσιδ'ηροδρόμοις, ἐν ταῖς λέσχαις τῶν ξενοδοχείων, ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς καταστάμασι καὶ ὅπου ἄλλοθι ἀπαντήσῃ κάτοπτρον ἢ γυνή, ἴσταται καὶ διορθοῖ τὴν στολὴν τῆς, ἐξετάζει ἂν τὸ κατὰ κρόταφον σχῆμα τοῦ προσώπου τῆς φαίνεται ἀριστερόθεν ὠραιότερον ἢ δεξιόθεν, παρατηρεῖ δὲ καὶ ἂν ἄλλοις τις ἀποβλέπει εἰς αὐτήν. Ἀπίστευτος εἶναι ἢ φιλοκαλία τῆς περὶ τὴν ἐκλογὴν καὶ κατάταξιν μεγάλων καὶ μικρῶν κοσμημάτων, καὶ αὐτῶν δὴ τῶν ταινιῶν καὶ πορπῶν. Κτενίζει ἀλλοκότως τὴν φυσικὴν καὶ τὴν πρόσθετον κόμην, φορεῖ πῖλον ἔτι ἀλλοκοτώτερον, ἐπίσταται δὲ, παρὰ πάσας τὰς ὑπερβολικὰς ἀντιθέσεις, νὰ ἀπαρτίσῃ σύνολον κομψότατον καὶ πᾶν ἐπαγωγόν. Κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκλείπεται τὰ θέλγητρα ἅμα τῇ στολῇ· ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὰ ἄδυτα τῆς γυναικωνίτιδος πείθεται, ὅτι αἱ ἀμερικανίδες εἶναι ἐκ φύσεως εἰς πᾶν ἄλλο προωρισμέναι ἢ νὰ θέλωσιν ἄνδρας διὰ καλλονῆς καὶ εὐρυθμίας μελῶν· τοσούτω μᾶλλον δὲ ἀναγκάζεται νὰ θαυμάσῃ τὴν ἰκανότητα τῶν ἱματιουργῶν, αἵτινες ὡσανεὶ εἶχον σπουδασὴ ἀνατομίαν, δύνανται νὰ παραστήσωσι φυσικώτατον ὅ,τι κυρίως εἶναι πλάσμα τῆς ἐαυτῶν τέχνης. Τὰ φορέματα ποιοῦσι τὸν ἄνδρα ἐν Εὐρώπῃ, τὰς γυναῖκας ἐν Ἀμερικῇ. Ἄξιον σημειώσεως φαίνεται, ὅτι ἐξ ἑαυτοῦ κοσμοῦνται καὶ καλλωπίζονται αἱ γυναῖκες πλουσίαν καὶ πενήτων. Ἐν πόλεσι καὶ ἐν ἀγροῖς ἢ διαφορά τοῦ σχήματος καὶ τῆς στολῆς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν εἶναι τληλικαύτη, ὥστε ἐκεῖνοι μὲν ὑπολαμβάνεται ὑπὸ τῶν ξένων ὑπηρετίας, αὐτὴ δὲ ἢ δέσποινα τοῦ. Πανταχοῦ τῆς Ἀμερικῆς ἢ γυνὴ εἶναι φιλάρεσκος, διότι δὲν ἠγγαρεύθη ἐξ ἀπαλῶν δούλων εἰς ἐργασίαν ὡς ὁ ἄνθρωπος, ἔλαβε δὲ καιρὸν νὰ σπουδασῇ ὁπωσοῦν καὶ μορφωθῇ. Ὁ ἄνθρωπος θὰ ἠσχύνητο βλέπων τὴν σύμβιον τοῦ ἐργαζομένην· γυνὴ θητεύουσα, καὶ ἐν ταῖς κώμαις τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι πρᾶγμα ἄγνωστον. Ἡ ἐκ τῆς ἀγωγῆς καὶ παιδείας ὑπεροχὴ εἶναι τὸ κύριον αἷτιον ἧς περὶ ὁ Ἀμερικανὸς αἰσθάνεται καὶ διατρέφει βαθυτάτης πρὸς τὴν γυναῖκα εὐλαθείας, καὶ ἐφ' ἣ σερμύνεται. Καὶ ὁ ἀναιδέστατος τῶν ἀνθρώπων ὑποκύπτει εἰς τὴν ἀνεκφραστον δύναμιν, ἣν ἀσκεῖ ἢ ὠραία μορφή. Γυνὴ τῆς βορείου Ἀμερικῆς ἀπέροχεται ἀνευ συνοδαίπορου ἐκ Νέας Ἰόρκης εἰς Ἀγ. Φραγκῖσκον· ἠνιοχεῖ μόνη τὴν ἄμαξάν τῆς ἀνενόχλητος. Ὅπου ὁ Εὐρωπαῖος θὰ ἀνεύρισκε τυχοδιώκτηριαν, ὁ Ἀμερικανὸς ἀνευρίσκει γυναῖκα σεβαστὴν, ὑπὲρ ἧς, χρεῖας τυχοῦσης, γίνεται Δογκισιώτης. Ἡ ὑπέροχος θέσις τῆς γυναικῶς ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ εἶναι πηγὴ τῶν θεωριῶν ὑπὲρ τῆς λεγομένης ἰσοπολιτείας τοῦ γυναικείου φύλου. Ἐνταῦθα ἀληθῶς ἢ γυνὴ κέκτηται καταπληκτικὴν δραστηριότητα καὶ ἔξοχον δύναμιν διανοίας. Ἐπι-

στρέφων οἶκαδε ὁ ἄνθρωπος καταβεβλημένος ὑπὸ τῶν κόπων τῆς ἡμέρας, ἀποκοιμᾶται ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς συμβίου του· ἐξερχόμενος μετ' αὐτῆς, στηρίζεται εἰς τὸν βραχιονά τῆς. Ἡ γυνὴ δὲ εἶναι τὸ ἀσθενὲς ὄν, τὸ ἀείποτε χρῆζον ἀνδρικής βοήθειας, ἀλλ' ἄνδρείος καὶ γενναϊότατος σύσκητος καὶ σύντροφος. Ὁρθῶς ἐκλήθη ἢ Ἀμερικὴ πατρις τῶν γυναικείων θηρευτῶν. Ἐν μιᾷ ἐπαρχίᾳ αἱ γυναῖκες ἐκπρόχθησαν ὑπὸ πᾶσαν ἐποφιν ἰσόνομοι τοῖς ἀνδράσιν· ἔλαβον τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ κατέλαβον θέσεις δικαστῶν. Ὅ,τι θέλει ἢ γυνὴ, τὸ θέλει ὁ Θεός, τὸ θέλουσι δὲ καὶ οἱ Ἀμερικανοί. Οὐδὲν παράδοξον, ἔαν, σὺν τῷ χρόνῳ προῖοντι, καὶ ὁ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν πρόεδρος ὑποχωρήσῃ τὴν ἐδραν τοῦ εἰς γυναῖκα.

Αἱ παρθένοι τῆς βορείου Ἀμερικῆς χαίρουσι πλήρη ἀνεξαρτησίαν καὶ ἐλευθερίαν. Ἐξέρχονται τῆς οἰκίας μόναι· ὀδηγοῦνται εἰς ξενοδοχεῖα καὶ εἰς θεάτρα ὑπὸ νεανίσκων· προσκαλοῦσι τούτους εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ τοὺς ὑποδέχονται μόναι ἐν τῇ αἰθούσῃ. Οἱ γονεῖς δὲν ἀντιλέγουσιν, ὡς οὐδὲν φοβούμενοι ἀπαίσιον. Νεῆαις, ἐρωτωμένη ἐν ταῖς ἐφροσπερίσι πῶς καλεῖται ὁ δεῖνα ἢ ὁ δεῖνα κύριος, ἀποκρίνεται ἀνυποστόλως «εἶναι ὁ πατήρ μου, ὁ ἀδελφός μου». Ἐν Νέᾳ Ὀρλεάνῃ συνέστη ἀρτίως σύλλογος 25 παρθένων καὶ 40 νεανίσκων ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ νὰ καταβιβάσωσιν ἀπὸ τοῦ θρόνου τὸ «βάλσερ», ἀντὶ δὲ τούτου ἀντικαταστήσωσι τὸν λεγόμενον χορὸν τῆς Βοστώνης. Καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ὠρίζετο διὰ κλήρου ἢ οἰκίας, ἔθθα τῇ ἐπαύριον ἐμελλε καὶ συνέληθη ὁ σύλλογος. Ὁ αὐστηρότατος κομισμὸς ὑπερχεῖρου ἕλαστον μέλος νὰ αὐτοσχεδιάσῃ χορὸν. Ἐκάστη παρθένος δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὸν γέλωτα, ὅσακις οἱ γονεῖς τῆς ἔβλεπον εἰσβάλλοντας εἰς τὴν οἰκίαν των καὶ χορευόντας ἀγνώστους νέους καὶ νεανίδας. Ἐρωτικαὶ συνδιαλέξεις γίνονται δημοσίᾳ καὶ ἐν τῷ φανερῷ, καθ' ὁδόν, ἐν τοῖς θεάτροις, ξενοδοχείοις καὶ περιπάτοις· αἱ περιπτώξεις καὶ τὰ φιλήματα ἀνταλλάσσονται ἀνευ δισταγμοῦ· ἀλλ' ἐνταῦθα διατρανοῦται γυναικεῖα φρόνησις ἄγνωστος τοῖς Εὐρωπαῖοις. Ἡ παρθένος τῆς Ἀμερικῆς ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἐξέμαθεν ὄλον τοῦ βίου τὸν ἀλφάβητον, ἐνατενίζει δὲ ὀρθοῖς ὄμμασιν εἰς τὴν καθόλου ὑπαρξίν καὶ τὸ μέλλον. Γινώσκουσα τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνδρός, πειράται καὶ ἐπιτυγχάνει νὰ ὠφελῆθῃ ἐξ αὐτῆς ὅσον δύναται πλειότερον· οὐχὶ μάτην ρίπτει βλήματα καὶ φιλήματα κοῦφα. Ἐκτιμῶσα τὴν ἀξίαν τῆς ἀγνεύσεως τῆς, πειράται μόνον νὰ δελεάσῃ καὶ εὐρη βέβαιον μνηστῆρα. Ὅσον καὶ ἂν ὑπεραγαπᾷ νεανίσκον τινά, δὲν ὀκνεῖ νὰ παρεμβάλλῃ εἰς τὰς περιπαθεῖς ἐρωτικὰς φράσεις τῆς καὶ τὴν ἐρώτησιν «πόσον ἀξίζεις», ἧτοι πηλικὴν ἔχεις πρόσσῳδον; Ὁ ἐραστὴς ἀποκρίνεται εὐκρινῶς καὶ ἀπερισκέπτως, ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἐρωτικὸν διάλογον· ἐν τούτοις τὸ θηρίον συνέληθη ἐν τῇ πα-

γίδι. Ἐάν τολμήσῃ νὰ διαρρήξῃ τὸ δίκτυον, ἢ θηρεύτρια ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τοῦ δικαστηρίου ἢ τὸ ρεβόλβερ τοῦ πατρὸς τῆς· ἀλλ' ἡ κωμωδία σπανιώτατα μεταποιεῖται εἰς τραγωδίαν. Ἡ νεάνις νυμφεύεται ἄπροικον, διότι ὁ πατήρ οὐδέποτε πληρώνει γαμβρὸν, ὅστις τὸν ἀφαιρεῖ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θυγατέρα. Ἄμα νυμφευθεῖσα, δὲν ἀνακτάται πλήρη τὴν χειραφέτησιν καὶ ἐλευθερίαν, ἀλλὰ τούναντίον στερεῖται μεγάλην αὐτῆς μερίδα. Ὡς ἡ τῆς χρυσαλλίδος, οὕτω ἡ τῆς Ἀμερικανίδος ἐσχάτη μεταμρφώσεις εἶναι ἥκιστα λαμπρά. Ἀποβαίνει σύμβιος ἀγαθή· ἕκτοτε δὲ ὁ βίος τῆς ἀπαιτεῖ οὐχὶ μικρὰν αὐταπάρησιν. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ γάμου δὲν ἔχει ἴδιον οἶκον· ὅλην τὴν ἡμέραν κατατρίβει ὁ ἀνὴρ ἐν τῷ γραφείῳ του· ἐκεῖνὴ δὲ οὐδένα οἶκον οἰκονομεῖ, ἅτε διάγουσα ἐν ξενοδοχείῳ. Ἀρπαγεῖσα ἐκ τῆς οἰκογενείας τῆς, σπανίως μένει ἐν τῷ τόπῳ ἐνθα ἐγεννήθη, ἔτι δὲ σπανιώτερον ἀποθνήσκει ἐνθα κατέτριψε τὸ πλεῖστον τοῦ βίου. Ὁ βόρειος Ἀμερικανὸς λαλεῖ περὶ τῶν πόλεων, ἐν αἷς κατόκησεν, ὡς ὁ Εὐρωπαῖος περὶ τῶν πόλεων, ἃς παρέρχεται ἀποδημῶν. Περὶ πατρώας οἰκίας οὐδεμίαν, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἔχει Ἰδέαν. Πατρίδα καὶ οἶκον ὑπολαμβάνει ἐκάστοτε τὸν τόπον ὅπου ἀναπαύεται. Οἰκοθὲν νοεῖται, ὅτι τοιαύτη τις διαίτα δὲν συντελεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κατ' οἶκον βίου, οἷον ποθοῦσι καὶ περιθάλπουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι· διὰ τοῦτον ἴσως τὸν λόγον ζητεῖ ἡ Ἀμερικανὴ ἀποζημιώσεις ἀλλοθὶ που καὶ ζῆ οὕτως εἰπεῖν «κοσμικῶς», ἐνασμενίζουσα εἰς τὴν στολὴν, εἰς τοὺς καλλωπισμοὺς, εἰς τὸν μέγαν κόσμον καὶ εἰς τὰς παντοειδεῖς ἐπιδειξεις. Τὸ πολυδάπανον τῶν στολῶν καὶ τῶν κοσμημάτων τῆς ἐκκενοῖ συχνότατα τὸ ταμεῖον τοῦ ἀνδρός τῆς· ἀλλὰ καθάπερ ἀλογίστως καὶ ἀδιστακτικῶς συντελεῖ εἰς τὴν πτώχευσιν τούτου, οὕτω καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ του φαίνεται θαρραλεωτάτη, διερχομένη ἀγογγύσως πάσας τῆς πτωχείας τὰς φάσεις. Ὅτε μὲν συνεργάζεται τῷ ἀνδρὶ, ὅτε δὲ συντάσσει μυθιστορήματα, διηγήσεις, καὶ ἀποδίδει αὐτῷ ἅπαντα τὰ κέρδη τῆς. Σπανίως ζητεῖ παρηγορίαν ἐν τῇ δυστυχίᾳ τῆς ἐκτὸς τοῦ οἴκου. Ἄνθρωπος καὶ γυνὴ φροντίζουσιν ὀλίγιστον περὶ τῶν ἑαυτῶν τέκνων. Τὰ τῆς οἰκογενείας μέλη οὐδέποτε εἶναι πολυἀριθμα· ὁ πληθυσμὸς θὰ ἡλαττοῦτο ταχέως, ἐάν μὴ ἐπήρχοντο καθ' ἕκαστον ἔτος νέοι ἔποικοι ἐκ τοῦ παλαιοῦ κόσμου. Φαίνεται, ὅτι ἡ ἰδιόρρυθμος αὐτὴ φυλὴ δὲν αὐξάνεται, οὐδὲ πληθύνεται ἀφ' ἑαυτῆς, ἀλλὰ προσδεῖται πάντοτε ξένων στοιχείων. Οἱ κατ' ἀγροὺς τὸν βίον διάγοντες εἶναι ἅπαντες ἐπὶ ἡλυσαν τὴν ἑαυτῶν ἐθιότητα· πλανῶνται ὅμως, διότι λεληθότως ἀποροφῶνται καὶ συγχωνεύονται ἐν τῇ ἐγγχωρίῳ ἀτμοσφαιρᾷ καὶ μετ' ὀλίγα

ἔτη ἀλλοιοῦνται φυσικῶς καὶ ἠθικῶς. Πᾶσα νέα γενεὰ εἶναι ἀσθενεστέρη τῆς πρόσθεν· καὶ ἐκλείπουσα ὅμως, ἀναπληροῦται διὰ νέων μεταναστάσεων. Οὐδαμοῦ ἀλλοθὶ ἀνταμείβεται ραδίως καὶ ἀδρῶς ἡ ἐργασία ἢ ἐν Ἀμερικῇ. Ἀνθρώπος φιλόπνοος καὶ εὐτολμος ὑπάρχει ἐκ τῶν προτέρων βέβαιος, ὅτι ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις δὲν ἀποθνήσκει ὑπὸ λιμοῦ, ἀλλ' ἔχει εὐκαιρίαν νὰ πλουτήσῃ. Καὶ ὁ πενέστατος εὐρίσκει καθόλου πίστιν, μόνην ἐγγύησιν προσφέρων τὴν εὐφυίαν του· ἐάν ἔχη βραχίονας ἰσχυροὺς, τῇ ἐπαύριον γίνεται χειρῶναξ. Ἡ κυβερνήσις ἀνήγειρε κολοσσαῖον κτίριον «Castle Garden», ἐνθα καταλύουσι καὶ τρέφονται ἀμισθὶ οἱ ξένοι, ἅμα ἀφικνούμενοι. Λαμβάνουσιν ἱματισμὸν, χρήματα, ἐργαλεῖα καὶ ἀποστέλλονται ὅποι ἀν θέλωσι νὰ ἐγκαταστῶσι. Τὰ πρῶτα κτίρια ἐκάστης ἀποικίας εἶναι ἐν σχολεῖον καὶ μία ἐκκλησία, συχνότερον δὲ ἐν σχολεῖον καὶ δύο ἐκκλησῖαι ἀντίπαλοι. Τὸ σχολεῖον προτιμᾶται τῆς ἐκκλησίας, διότι ἡ καθόλου ἀμάθεια ἀποφεύγεται ὡς ψόρα. Οὐδαμοῦ ἀλλοθὶ ὑπάρχει τοσοῦτον διαδεδομένη ἢ προκαταρκτικὴ ἐκπαίδευσις, ὅσον ἐν Ἀμερικῇ· οἱ ἐκεῖ ἀγρόται ἐπίστανται πλείονα τῶν ἐν Εὐρώπῃ πολιτῶν. Ἀλλ' ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις κεῖται χαμαί, ὥστε οὐδὲν παράδοξον, ὅτι καὶ τινες πρόεδροι τῆς δημοκρατίας δὲν ἔχουσιν ἅπαντα τῆς θέσεώς των τὰ προσόντα. Αἱ ἐκκλησῖαι ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις εἶναι πολυἀριθμότεραι τῶν σχολείων. Ὁ Ἀμερικανὸς εἶναι φύσει φιλόθρησκος, πιστεύει δὲ ἀδιστακτικῶς εἰς δόγματα, ὧν πολλάκις καταγελά ὁ Εὐρωπαῖος. Ἀποστρέφεται τὸν σκεπτικὸν καὶ τιμᾷ τὸν ἐκ πεποιοθήσεως ὀπαδὸν τοῦ Μορμονισμοῦ· ἕνεκα δὲ τῆς ἀπιστεύτου πληθῆος τῶν ἐλευθέρων ἐκκλησιῶν, ἐμπορεῖ νὰ προσέλθῃ εἰς ἣν τινα ἀν εὐρῆ συμφωνοτέραν ταῖς ἑαυτοῦ πεποιοθήσεσιν. Ἄπασαι ἀνεξαιρέτως αἱ θρησκευτικαὶ αἱρέσεις, ἀπὸ τῶν θιασωτῶν τῆς Ἐλευθέρας Ἀγάπης μέχρι τῶν στωϊκωτάτων Πουριτανῶν, ἀσχοῦσιν ἀκωλύτως τὴν λατρείαν καὶ κηρύττουσιν ἀνενοχλήτως τὰς διδασκαλίας των. Ἡ πολιτεία δὲν ἐπεμβαίνει τὸ παράπαν, διότι πέποιθεν ὅτι αὐτὴ ἡ τῶν πολιτῶν ὀρθοφροσύνη ἀναστέλλει ἐκθέσμους παρεκτροπᾶς. Ἀπέναντι τῆς πληθῆος τῶν ἐκκλησιῶν οἱ ἱερεῖς φαίνονται εὐἀριθμοι. Οὔτε πολιτεία, οὔτε समाτεῖα ἐπίστανται τί ἐστὶ μονοπόλιον· πανταχοῦ ἡ ἐλευθερία ὑπάρχει πληρεστάτη. Τὸ προσωπικὸν ἐκάστου κύρος, ὅπερ ἠθέλησαν νὰ διασώσωσιν οἱ πρῶτοι ἄποικοι, ἔμεινεν ἕως τῆς σήμερον ἀναλλοίωτον.

Ἐν τῷ παλαιῷ κόσμῳ ἡ τῶν κακούργων παράδοσις γίνεται εὐκόλως, ἐν τῷ νέῳ τούναντίον μετὰ πολλοῦ δισταγμοῦ. Ὁ κατηγορούμενος ἐπὶ κακουργίᾳ δὲν φυλακίζεται ἀνευ τεκμηρίων ἀναμφιλέκτων· ὑπ' ὅψει λαμβάνεται οὐχὶ ὁ πρό-

σθεν οίσοδῆποτε βίος του, ἀλλ' ἡ νῦν αὐτοῦ πράξις. Ἡ ἐλευθερία ἀπάντων καὶ ἐκάστου ἰδαιτέρως εἶναι ἡ βάσις τῆς αὐτοδιοικήσεως. Ὁ Ἀμερικανὸς προστατεύει αὐτὸς ἑαυτὸν καὶ σπανίως προσφεύγει εἰς τὴν ἀστυνομίαν. Ἡ πολιτεία δηλοποιεῖ ἀπλῶς ὅτι ἡ δεῖνα πράξις, ὁ δεῖνα τόπος εἶναι ἐπικίνδυνος· ἐάν τις παρακοὴ τῆς παραινέσεως, πρέπει μόνος νὰ ὑποστῇ τὰ ἐπακολουθήματα. Ὁ νόμος δὲν παρεμβάλλει προσκόμματα ἀνυπερέβλητα ἀνὰ μέσον τῆς θελήσεως τοῦ πολίτου καὶ τοῦ σκοποῦ ὃν ἐπιδιώκει. Οὔτε ἡ κυβέρνησις φροντίζει περὶ τῶν πολιτῶν καθ' ἕκαστον, οὔτε οὗτοι περὶ ἐκείνης. Αἱ ἐφημερίδες γράφουσιν εἴ τι θέλουσιν κυβέρνησις καὶ λαὸς ἔχουσιν ἐπιδερμίδα κροκοδείλου. Ἐάν ἀναγγελθῇ τι πλημμέλημα ἢ κακούργημα, δὲν μετέρχονται βίαν, ἀλλ' ἀκούουσιν ἀπλῶς δικαιοσύνην. Ἰπὸ τὸ κράτος τοιαύτης σωτηριώδους ἀρχῆς ἀναπτύσσεται θαυμασίως ἡ ἀρχιβουλος ἐκάστου εἰσήγησις, ἡ μόνη ἀληθῶς κυβερνώσα τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἡ ἐνθαρρύνουσα λογίους καὶ καλλιτέχνας, ἡ ὑποστηρίζουσα γιγαντείους ἐπιχειρήσεις καὶ κατορθούσα πᾶν ὅ,τι ἀποδεικνύει τὸ ἔθνος ἀκμαῖον καὶ ἰσχυρόν. Ἰπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ὁ μὲν πολίτης εἶναι τὸ πᾶν, ἡ δὲ πολιτεία ἴση καὶ τὸ μηδέν. Αἱ κυβερνήσεις τῶν πολιτειῶν καθ' ἕκαστην καὶ ἡ κεντρικὴ ἐν Οὐασιγκτῶν κυβερνήσις ὀλίγιστον φροντίζουσι περὶ ἀλλήλων· πᾶσα ἐπαρχία κυβερνᾶται ἅμα μὲν δι' ἑαυτῆς, ἅμα δὲ διὰ πασῶν τῶν ἄλλων. Τὰ μὲν ἐπιτόπια συμφέροντα διευθύνει ἡ ἐγγύχωρος ἀρχή, τὰ δὲ καθόλου ἢ κεντρικῆ, ἀλλὰ τοσοῦτον ἀνεπαισθήτως, ὥστε ἐκάστη ἐπαρχία δέχεται ἡ ἀπορείπτει νόμους κατὰ τὸ δοκοῦν. Ἡ μὲν χειραφετεῖ τὰς γυναῖκας, ἡ δὲ ἐπιτρέπει τῷ καταδίκῳ νὰ ἐκλέξῃ τὸ εἶδος τοῦ θανάτου του· τρίτη τις ἐπιτρέπει τὸ διαζύγιον, ἄλλη δὲ τὴν πολυγαμίαν.

Οἱ βόρειοι Ἀμερικανοὶ ὀλίγον λαλοῦσι περὶ πολιτικῆς καὶ ἔτι ὀλιγώτερον ἀναμίγνυνται εἰς αὐτήν. Ἀληθεύει, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ὁ μὲν λαὸς θορυβεῖται, οἱ δὲ πολιτικοὶ ἀναισχύντως κιβδηλεύουσι τὴν καθολικὴν ψηφοφορίαν, ἣν ἐν ταῖς ἀγορεύσεσιν αὐτῶν ἐκθειάζουσιν ὡς τὸν τελειότατον τῶν συνταγματικῶν ὀργανισμῶν. Ὁ πολιτικὸς ἔχει φανερόν μὲν σύνθημα «πάντα ὑπὲρ τοῦ λαοῦ», κρύφιον δὲ «πάντα ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ τῶν ἐμῶν». Ἐν τούτοις ὁ πολίτης τοσοῦτον σέβεται τὰ τετελειωμένα γεγονότα, ὥστε καὶ ἀποτυγχάνων τέλειον τοῦ σκοποῦ, δὲν ἐκτραχηλίζεται εἰς ἀτοπήματα. Ἐάν ποτε συμβῇ ἀγών, τὸ αἷμα ρεεῖ ἀφθονον, διότι ὁ Ἀμερικανὸς ἐνασμενίζει εἰς ὑπερβολὰς, ἀλλ' ὁ σάλος κατευνάζεται τάχιστα. Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς πολλοὶ ἐκπυρσοκροτοῦσιν ἐναντίον ἀλλήλων πολύκροτα ὄπλα, τῇ δὲ ἐπαύριον σφίγ-

γουσιν ἀλλήλων τὴν δεξιάν, ὀρθῶς φρονοῦντες, ὅτι ὁ σήμερον ἠττηθεὶς ἐνδέχεται μετ' οὐ πολὺ νὰ θριαμβεύσῃ. Ἐνεκεν τῆς ἀπαρμιλλοῦ δημοκρατικῆς ἰσότητος εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ μείνῃ ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν τῇ ἀρχῇ. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκπροσωπεῖν τὸν λαὸν δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ δεῖνος ἢ δεῖνος, ἀλλ' ἀπάντων ἀνεῶ διακρίσεως.

Οἱ Ἀμερικανοὶ, ἀν ὀλίγον φροντίζουσι περὶ πολιτικῆς, ἔτι ὀλιγώτερον φλυαροῦσι περὶ φιλοσοφίας, ποιήσεως ἢ τέχνης. Αἱ Ἡνωμένα Πολιτείαὶ γέμουσιν ἑκατομμυριοῦχων καὶ μηχανικῶν, ἀμοιροῦσι δὲ καλλιτεχνῶν παντάπασιν. Ὁνόματα περιφανέστατα ἐν Εὐρώπῃ ἀγνοοῦνται ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ. Μουσικοὶ, ἀρχιτέκτονες, ἠθοποιοὶ δὲ ἀναφύονται. Ὁ Ἀμερικανὸς ἀρκεῖται μιμούμενος τὰ ἐξ Εὐρώπης πρότυπα· μόνον κατὰ τὴν γραφικὴν τέχνην ἐπιτύχθαι ἐν τῇ χωρογραφίᾳ. Ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ καλλιτεχνία δὲν ἔλαβεν ἐν τῇ πατρίδι του μεγάλην ἐπίδοσιν, ἐπιφέρει δὲ πρόφασιν τὸ δῆθεν νεαρὸν αὐτῆς. Τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶναι, ὅτι οὔτε γεννᾶται, οὔτε γίνεται τεχνίτης. Σεμνύνεται, ὅτι εἶναι ὁ κατέξοχον πεπολιτισμένος ἄνθρωπος τῆς ὑψηλοῦ ἢ καύχσις του αὐτῇ ἔχει ὀρθῶς, ἐάν ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ πολιτισμοῦ νοηθῇ ἡ ἱκανότης, δι' ἧς ὑποτάσσει ἑαυτῷ τὰς τῆς φύσεως δυνάμεις καὶ παράγει μηχανικὰ ἀποτελέσματα ἐφ' ἅπαντα καθόλου τὸν πολιτισμόν· ἐάν τούναντιον νοηθῇ ἡ ἐναρμόνιος ἀνάπτυξις τῶν φυσικῶν, διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων, ἡ βόρειος Ἀμερικὴ δὲν εἶναι ἀληθῶς πεπολιτισμένη. Ὁ κάτοικος εἶναι ὄλος πράξις, οὐχὶ θεωρία· ὑπερρφάνως ἐπιδείκνυται τοῖς ξένοις τὰς μηχανὰς, καὶ τὰς αἰεποτε νέας ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις του· πᾶσας τὰς δυνάμεις του καταναλίσκει ὅπως αὐξήσῃ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐημερίαν του· ἀδιαλείπτως ζητεῖ, ἀδιαλείπτως εὐρίσκει· πλήρης ἐλπίδων καὶ θάρρους ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἔργου καὶ οὐδέποτε ἀποραθυμεῖ «ἵνα μὴ ἀπολέσῃ τὸν χρόνον». Καυχᾶται, ὅτι ἐπωφελήθη τὴν νῦν ἑκατονταετηρίδα πλειότερον τοῦ Εὐρωπαϊοῦ, διότι ἀληθῶς ἔκτισε τοσαύτας πόλεις, ὅσας ἡμεῖς οἰκίας. Προαισθάνεται, ὅτι τὸ μέλλον ἔσται ἐπιτυχέστερον τοῦ παρελθόντος. Παραβάλλει ἑαυτὸν πρὸς ἄλλους, ὧν οἱ θεσμοὶ ἀνέστειλαν τὴν ἐλευθέραν κίνησιν, καὶ ἀναφανεῖ, ὅτι ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἀκμάζῃ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Τῷ ὄντι ὀφείλει ἡ Ἀμερικὴ τὸ μεγαλεῖόν της εἰς τοὺς ἰδίους αὐτῆς θεσμοὺς μᾶλλον ἢ εἰς τὴν εὐφύαν καὶ ἱκανότητα τῶν πολιτικῶν αὐτῆς ἀνδρῶν. Μεγάλαια πράγματα ὑπάρχουσιν ἐκεῖ πάμπολλα, μεγάλοι ἄνδρες ὀλιγιστοί. Οἱ θεσμοὶ τῆς χώρας εἶναι συμπαγέστατοι· σιδηροδρόμοι καὶ τηλεγραφοὶ ἦσαν ἐκ τοῦ μέσου τὰς μεγίστας τῶν ἀποστάσεων· δύο λεπτὰ ἀρκοῦσιν εἰς τὸν ἠλεκτρισμόν ὅπως συ-

νάφη τὴν Οὐασινγκτῶνα καὶ τὸν Ἁγ. Φραγκίσκον. Τὸ αἷμα κυκλοφορεῖ συγχρόνως¹ καὶ κανονικῶς ἐν πάσαις ταῖς ἀρτηρίαις.

Παρά πάναν τὴν εὐρύτητα τοῦ ἐδάφους του, ὁ Ἀμερικανὸς στενοχωρεῖται· ἀγοράζει λοιπὸν κτήσεις ρωσικὰς, ἐποφθαλμιᾷ εἰς τὸ Μεξικόν, τὸ Καναδά, τὴν Κούβαν, ἀλλὰ περιμένει νὰ τὰ ἀρπάσῃ ἀναιμωτεῖ. Ὅπου ὁ καρπὸς εἶναι ὠριμος καὶ ἔτοιμος νὰ καταπέσῃ ἀπὸ τοῦ δένδρου, ἐκεῖ γρηγορεῖ καὶ ὁ Ἀμερικανός, οὐδὲν ἄλλο ποθῶν ἢ νὰ εὐρύνῃ τὴν πατρίδα του μέχρι τοῦ κόλπου τοῦ Παναμᾶ. Ὅποταν διατρηθῇ καὶ ὁ ἰσθμὸς, τὸ κράτος τοῦτο θὰ ἐξισωθῇ πρὸς ὀλόκληρον ἡπειρον. Ἡ δεσπόζουσα φυλὴ δὲν ἀναστέλλεται πλέον, θάττον δὲ ἡ βράδιον θὰ ἀποδείξῃ τὴν βόρειον Ἀμερικὴν πατρίδα Λευκῶν, διότι ὁσήμεραι μὲν ἐκλείπουσι Μαῦροι, Ἰνδιανοὶ, Σῖναι, οὐδαμῶς δὲ ὀνειὶ ὁ Ἀμερικανὸς νὰ ἀποκόπη τὰ σαπρὰ μέλη τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ σώματος. Ἡ θέσις τῆς βορείου Ἀμερικῆς εἶναι ἐκ τῶν ἀρίστων, ὡς συνδέουσα πάντα τὰ κλίματα καὶ τὰ προϊόντα. Μετέρχεται ἅπαντα τῆς ἐμπορίας τὰ εἶδη, ὡς ἡ Ἀγγλία, ἀλλὰ δὲν ἀναγκάζεται νὰ πορίζηται ζάκχαρι καὶ ὀρύζιον ἐξ Ἰνδικῆς. Ἐν ταῖς δυτικαῖς πεδιάσι φέυεται τοσοῦτος σίτος, ὥστε ἡ Σιάχος κατέστη πρῶτος σιτοβολῶν τῆς ὑψηλίου. Τὰ ὄρη τῆς εἶναι ἀνεξάντλητος πηγὴ χρυσοῦ. Ἐν Πιτσβούργῃ ὑπάρχει ἀφθονέστατος ὁ σίδηρος, ὡς ἐν Πενσυλβανίᾳ τὸ πετρέλαιον, ἐν Μαρυλάνδῃ τὰ καπνὰ, ἐν Γεωργίᾳ ὁ βάμβαξ, ἐν Λουϊσιάνῃ τὸ σάκχαρι καὶ ἐν Καλιφορνίᾳ πᾶν εἶδος προϊόντος. Ἄλλ' ἐν τῇ θαυμαστῇ χώρᾳ ταύτῃ ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς εὐφύας, τῆς φιλοπονίας, τοῦ θάρρους του παράγει πλοῦτον μείζονα αὐτῆς τῆς φύσεως. Ἡ βορείου Ἀμερικῆς εἶναι Ὁμοσπονδία πολιτειῶν, ἣν πρέπει νὰ εὐλαβῆται ὅλος ὁ λοιπὸς κόσμος.¹

[Abendpost].

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ G. Gérard].

Εἶνε ὄντως περίεργον, ὅτι ἀνευρίσκει τις τὸν βάρβαρον τοῦτον νόμον παρά λαοὺς ὅλους διαφορετικοῖς ὡς πρὸς τὸ κλίμα, τὴν φυλὴν καὶ τὴν γλῶσσαν, καὶ ἐν οὐδεμιᾷ πρὸς ἀλλήλους σχέσει εὐρισκόμενοις.

Ἡ ἐκδικήσις δὲν εἶνε, ὡς ὑπὸ πολλῶν πιστεύεται, φυτὸν μόνον ἐπὶ τῆς νήσου Κορσικῆς φόμενον, καθόσον τοῦτο βλαστάνει ἐπὶ τε τῶν χωρῶν τῆς ἀριτῆρας Ἀφρικῆς καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν κοιλάδων τοῦ Καυκάσου, παρά τε τῷ Ἀραβί ὡς καὶ παρά τῷ ὀρεινῷ Τσερκέζῳ καὶ Κιρκασίῳ.

Καθὺλός τις ἐδολοφονήθη. Ἐὰν ἀφῆκεν υἱὸν μικρᾶς ἡλικίας, τὸ πρῶτον πράγμα ὅπερ διδάσεται οὗτος παρά τῆς μητρὸς του εἶνε τὸ ὀ-

νομα τοῦ δολοφόνου. Μόλις τὸ παιδίον ἀνδρωθῇ, ἡ μήτηρ του ἐγγειρίζουσα αὐτῷ ὄπλον τι τὸν προτρέπει εἰς ἐκδικήσιν διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων ὅλας Σπαρτιατικῶν. «Ἵταγε νὰ ἐκδικήσῃς τὸν πατέρα σου».

Ἐὰν ἔχη μόνον θυγατέρα κηρύττει ὅτι οὐδόλως ἀπαιτεῖ προῖκα δι' αὐτήν, ἀλλ' ὅτι προσφέρει τὴν χεῖρα τῆς νέας, εἰς ἐκεῖνον ὅστις θέλει φονεύσει τὸν δολοφόνον τοῦ πατρὸς τῆς.

Παρά Κορσικανοῖς ὁ αἵμοσταγῆς χιτῶν τοῦ θύματος διατρεῖται μετὰ θρησκευτικῆς ὄντως εὐλαβείας. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οὗτος ἐκτίθεται ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν τέκνων ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων ὑπὸ τὰ τῶν πλησιεστέρων συγγενῶν, ὅπως ἀναζωπυρῆσαι παρ' αὐτοῖς τὸ αἴσθημα τοῦ μίσους καὶ ἐξεγείρει τὸ πάθος τῆς ἐκδικήσεως.

Μόλις τὸ παιδίον ἐνηλικιωθῇ, παραδίδεται αὐτῷ μετὰ εἵδους τινος τελετῆς ὁ τελευταῖος χιτῶν τοῦ πατρὸς του, τοῦθ' ὅπερ καλοῦσι κληρονομίαν αἵματος. Οὐαί εἰς τὸν ἀποποιοῦμενον τὴν κληρονομίαν ταύτην, καθόσον παρευθὺς καθίσταται ἐπικατάρατος καὶ ἀτιμάζεται ἐς αἰεὶ.

Μετὰ τὸν νόμον μέλους τινος τῆς οἰκογενείας, οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι συνέρχονται εἰς συνέλευσιν· ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀπ' εὐθείας κληρονομος, οὔτοι δι' ἀμοιβαίου ὄρκου, ὑποχρεοῦνται νὰ παρακολουθῶσι τὸν φονέα μέχρι τελείας αὐτοῦ ἐξοντώσεως. Ἡ οἰκογενειακὴ τιμὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ εὐλαβοῦς τούτου καθήκοντος, ἡ δὲ πρὸς τοῦτο θηριώδης ἐπιμονὴ χαρακτηρίζει ἰδίως τὸν ὀρεινὸν κάτοικον τοῦ Καυκάσου.

Ἔτερον χαρακτηριστικὸν λίαν ἀξιοσημείωτον ὅπερ εἶνε κοινὸν ἐν τε τῇ Ἀλγερίᾳ καὶ τῷ Καυκάσῳ, εἶνε τὸ δικαίωμα ὅπερ δίδεται εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ νὰ παρεμβαίη εἰς τὰς αἱματηρὰς ῥήξεις· συνάμα αὕτη ἔχει καὶ ἕτερον προνόμιον τοῦ νὰ σώζῃ τὸν δυστυχεῖ ἐκεῖνον ὅστις περιμένει ἐξ αὐτῆς τὴν σωτηρίαν του.

Ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἀρκεῖ μόνον νὰ ριφθῇ ἄσκεπῆς καὶ με λυτὴν κόμην πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἰσχυροτέρου, ὅπως παρευθὺς τὰ ὄπλα καταπέσωσιν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν μαχομένων.

Ὅσον διὰ τὸ προνόμιον ὅπερ ἔχει, τοῦ νὰ δύναται δηλαδὴ νὰ σώζῃ ἄνθρωπον ἐν κινδύνῳ εὐρισκόμενον, ἀρκεῖ μόνον νὰ τῷ ῥίψῃ τὸν πέπλον τῆς, ὅπως ἐπιτευχθῇ τὸ τοιοῦτον. Ὅ δὲ ἀπειλούμενος καθίσταται ἱερός, ἐὰν διωκόμενος καταφύγῃ εἰς τὸν θάλαμον γυναικὸς τινος ἢ ψαύσει τὸ ἄκρον τοῦ ἐνδύματός τῆς.

Αἱ Καθὺλαι γυναῖκες εἰσι τόσον ὑπερήφανοι διὰ τὸ δικαίωμά των αὐτό, ὥστε πολλάκις χάριν τούτου θυσιάζουσιν ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὸ αἴσθημα τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐκδικήσεως. Διηγοῦνται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου τὴν διαγωγὴν νέας τινος χάρας παρευρεθείσης εἰς τινα ἔριδα μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν τῆς καὶ τοῦ φονέως τοῦ συ-